

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת תענית

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תשנ"ט

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובב"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ג סדר תעניות אלו

גמ' יח : - כו.

מתריעין מיד (רש"י - חומר ז' אחרונות מיד):

(1) צמחים שלא צמחו או נשתנו, (2) רעב - אפי' פירות בזול ואין כסף, (3) מ' יום הפסק בין גשם רביעה ראשונה לשנייה, (4) לא ירדו לצמחים\לאילן בפסח (לרשב"ג אף בשביעית עבור עניים)\לבורות בחג או בשאין מים לשתות

תענית עם מתריעין: (1) על עיר א' שלא ירדו, (2) דבר ג' מתים בג' ימים (דוקא) ל- 500 אנשים) או (3) מפולת (בריאות ואינן ראויות ליפול) בעיר אחת וסביבותיה - ת"ק - מתענות ולא מתריעות, ר"ע - מתריעות ולא מתענות

מתריעין בכל מקום :

(1) שדפון, (2) ארבה, (3) חיות משולחת (בעיר ביום, בשדה סמוכה לאגם ורצתה אחרי אנשים, עומדת ולא נחבאת באינה סמוכה לאגם), (4) חרב (אפי' של שלום שעוברת)

רב הונא - אין מאכילין מאכל אדם לבהמה [רש"י - ביזוי אוכלין - כבועט בטובתו ית', חסה תורה על ממון ישראל]

לר"מ - ג' מתים ביום א' = דבר [קרב נגיחותיו לא כ"ש]

גוזרין תענית כשיש מותנא (דבר) בחזירי, במקום רחוק שאין ביניהם הפסק מעברא, בא"י, כשיש שיירות

עיר שהקיפיה גייס או נהר, ספינה מטורפת בים -

ת"ק - בשבת מתריעין עננו

ר' יוסי - לעזרה ולא לצעקה (רש"י - שיבואו לעזור ולא תפלה, ל"ב דרש"י - מתפללין ביחיד לעזרה בעלמא ולא בקול רם)

ר"ש התימני - מתריעין עננו בשבת על הדבר

ר"ע וחכמים - אפי' בחול לא [רש"י - דגזירה היא]

מתריעין על צרות אבל לא על רוב גשמים [אין מתפללין על רוב הטובה] אלא בגולה (שלא יהא בתייהם קבריהם), רש"י במשנה - במקלקלין תבואות

{משחרב בהמ"ק נעשו גשמים צימוקין; יש שנה שגשמיה מרובין/מועטין, בזמן/שלא בזמן;

נקדימון בן גוריון; נקדמה חמה בעבור משה יהושע ונקדימון;

קללת אחיה השלוני (כקנה) טובה מברכת בלעם (כארו); ר"א בר"ש ביקש מחילה ממכוער;

אל יעמוד במקום סכנה; צדקת רב אדא ב"א ורב הונא; אילפא לסחורה ור' יוחנן לתורה; נחום איש גם זו; אדם מכבד מקומו;

שלום מרקיע לאבא אומנא כל יום, לאביי ע"ש, לרבא עיו"כ; שומר על צניעות, בדחנים ועושי שלום בני עוה"ב; יאשיהו; גשמיכם בעתם - ליל ד' ושבת;

חוני המעגל, נכדיו אבא חלקיה וחנן הנחבא; מעשה ניסים בגזירת צדיקים; מטר בתפלת ובזכות צדיקים; עניות דר' חנינא בן דוסא ור' אלעזר בן פדת {

מפסיקים תעניתם כשירד גשם (כשיעור מענית המחרישה לר"מ, טפחיים בקרקע בינונית לחכמים) לפני נץ לר"מ, חצות [רש"י זמן אכילה] לר"א ור"ט ור"י, ט' שעות לר' יוסי - אבל לאח"כ ישרימו - ועושים יו"ט וקוראים הלל הגדול על נפש שבעה (אא"כ יש חשש שכרות)

רש"י כא. - כה:

מגדלין ומעשירין ראש ישיבה משלהן כבכהן גדול

שכינה על הר סיני עד לוחות אחרונות ומשם ניתנו כל המצות עד הקמת המשכן ושם על הכפורת נשנית כללותיה ופרטותיה

לפוט א' ברש"י - שדפון וירקון כל שהוא למתריעין, אבל להתענות בעי כמלא פי תנור

ציבור פוסקים מתענייתם כשירד גשם, אבל יחיד שעברה צרה מתענה ומשלים